

Obsah

Předmluva	11
Scházíme se popáté	11
Ze zahajovacího projevu (<i>Bohumír Blížkovský</i>)	13
1 Svět, v němž žijeme	16
1.1 Horizonty evropské a globální	16
Európa národov (<i>Rudolf Chmel</i>)	16
Velekněz konzumu nás dělá bezmocnými (<i>Ivo Šebestík</i>)	16
Demokracie, liberalismus a nacionalismus současnosti (<i>Marie L. Neudorflová</i>)	17
Česká a Slovenská republika a jednota Evropy (<i>Alexandr Ort</i>)	35
Odpovědnost za Evropu v optice Masarykovy filozofie dějin (<i>Jaroslav Opat</i>)	43
Česká republika a aktuální otázky suverenity (<i>Václav Pavlíček</i>)	55
Obrana národních zájmů v mezinárodním právu (<i>Miroslav Polreich</i>)	58
Mezinárodní kontext česko-slovenských vztahů (<i>Čestmír Císař</i>)	61
Riziko odcizování (<i>Bohumír Blížkovský, Stanislava Kučerová</i>)	68
Mezi proudy 1999–2002 (<i>Rajko Doleček</i>)	71
Neutralismus jako společná naděje (<i>Bohumil Koblíha</i>)	74
Česko-slovenské vztahy jako faktor mezinárodních vztahů (<i>Zdeněk Veselý</i>)	78
K podstatě demokracie (<i>Jan Pinz</i>)	81
Masarykova „Otázka sociální“ po stu letech (<i>Bohumír Blížkovský</i>)	84
Etika zisku (<i>Lubor Karlík</i>)	89
Konkurenční schopnost ČR při vstupu do EU (<i>Miloš Pick</i>)	100
O potřebnosti filozofie (<i>Ludvík Tošenovský</i>)	113
Kacířské eseje Jana Patočky (<i>Bohumír Blížkovský</i>)	115
Rostoucí potřeba etiky (<i>Lumír Tuček</i>)	118
Naše kultura v naší Evropě (<i>František Pospíšil</i>)	119
Humanizácia človeka (<i>Dušan Mellner</i>)	121
1.2 Nejbližší susedé a střední Evropa	123
Zamyšlení nad Visegrádskou spoluprací (<i>Martin Svárovský, MZV ČR</i>)	123
Česká a slovenská otázka v stredoevropském prostoru (<i>Radek Vogl</i>)	126
Zůstane „Baťův kanál“ torzem? (<i>Bohumír Blížkovský</i>)	129
Slovakistika a slavistika na našich univerzitách (<i>Ivo Pospíšil</i>)	130

Benešove dekréty (<i>Pavel Martinický</i>)	134
Pohoří divočáků aneb Sudetoněmecké kapitoly (<i>Emil Hruška</i>) . . .	142
Češi se nesmějí dovědět, že čtou německé noviny (<i>Bořivoj Čelov- ský</i>)	144
Německá menšina u nás (<i>Pavel Macháček</i>)	146
Slovensko a Trianon (<i>Pavol Martinický</i>)	148
Slovensko a Severoatlantská aliance (<i>Vladimír Leška</i>)	154
Humanizmus a bombardovanie (<i>Michal Petrovič</i>)	156
2 Česká a slovenská otázka včera, dnes a zítra	158
Prám duše (<i>Josef Čermák</i>)	158
Proč jsem Čechoslovačka (<i>Evženie Bujnová</i>)	158
K 28. říjnu 2002 (<i>Pavel Rychetský, místopředseda vlády ČR</i>) . . .	159
Česká a slovenská kultura v nás (<i>J. E. Ladislav Ballek, velvyslanec Slovenskej republiky v ČR</i>)	160
O českém sebevědomí (<i>Robert Kvaček</i>)	162
Z historie slovenskej a českej otázky (<i>Dušan Kováč</i>)	166
Idea státu československého (<i>Erazim Kohák</i>)	167
Ano, Masaryk (<i>Zdeněk Mahler</i>)	169
To kalné ráno (<i>Jaroslav Seifert</i>)	171
Zůstáváme věrni? (<i>Bohumír Blížkovský</i>)	171
Nepřipustíme náš pád! (<i>Jana Seifertová</i>)	179
Reformační odkaz Mistra Jana Husa (<i>Marie L. Neudorflová</i>) . . .	180
Jan Amos Komenský (<i>Stanislava Kučerová</i>)	182
Národní obrození	186
Nezastupitelnost T. G. Masaryka (<i>Marie L. Neudorflová</i>)	187
Milan Rastislav Štefánik (<i>Vojtech Čelko</i>)	191
Edvard Beneš (<i>Věra Olivová</i>)	194
Milan Hodža (<i>Vojtech Čelko</i>)	199
Alexander Dubček – Člověk v politice (<i>Antonín Benčík</i>)	202
Češi, Slováci a Rusíni ve společném státě (<i>Ladislav Polášek</i>) . . .	204
Obranný průmysl Československa a jeho perspektivy (<i>Dalibor Rů- žička</i>)	207
Jednání o novou podobu česko-slovenské federace po listopadu 1989 (<i>Zdeněk Jičínský</i>)	210
Čo priniesla Slovenskej republike zvrchovanosť? (<i>Libor Ebringer</i>) .	218
Konec české národní identity? (<i>Stanislava Kučerová</i>)	220
Slováci a Češi na prahu Evropské unie Na okraj problému srovnávání národů (<i>Pavel Machonin</i>) . . .	227

Proměny sociální struktury české a slovenské společnosti (<i>Milan Tuček</i>)	236
Politická a mravní odpovědnost za nadstandardnost česko-slovenských vztahů (<i>Ludvík Tošenovský</i>)	244
Současná spolupráce akademií věd ČR a SR (<i>Jiří Niederle</i>)	246
Spisovný jazyk – zblížující či deliaci? (<i>Ondrej R. Halaga</i>)	249
Společné systémové přístupy (<i>Miloš Vítek</i>)	254
Celní unie – nástroj hospodářské spolupráce ČR a SR (<i>Jaromír Císař</i>)	255
Nové mýty a riešenie slovenskej otázky (<i>Robert Raschman</i>)	261
Jsme demokratický a právní stát? (<i>Antonín Procházka</i>)	268
Desatero doporučení k zlepšení naší demokracie (<i>Zdeněk Malík</i>)	270
Státnost a vyšší územní celky (<i>Jindřich Klapka</i>)	280
Tucet let mezi Čechami a Slovenskem (<i>Robert Kepřt</i>)	282
Mimořádná demografická krize ČR (<i>Vladimír Srb</i>)	282
Hlavní problémy našeho zdraví a zdravotnictví (<i>Bohumil Fišer</i>)	285
Výchova k demokracii. Bez dobrých učitelů se dobře učit nenaučíme! (<i>Bohumír Blížkovský</i>)	288
Je dějepis ve škole v krizi? (<i>Vratislav Čapek</i>)	295
Vztahy Čechů, Slováků a dalších Středoevropanů ve světle výchovně vzdělávacích hodnot (<i>Vladimír Krejčí</i>)	301
K dokumentácii českej kultúry na Slovensku (<i>Hana Zelinová</i>)	302
Vedľa seba a spolu (<i>Pavel Vranovský</i>)	304
Štvorročný česko-slovenský zázrak (<i>Vladimír Skalský, Naďa Vokoušová</i>)	307
Chceme čo najlepšie vzťahy so Slovenskom (<i>Vladimír Špidla, premiér ČR s Branislavem Janíkem</i>)	309
3 Závěrečná rekapitulace	311
3.1 Náš svět na prahu 21. století	311
3.2 Rozporuplná globalizace	329
3.3 K rozšiřování a reformě EU	331
3.4 České a slovenské bilance a výhledy	336
4 Přílohy	349
4.1 Dobová dokumentace	349
4.2 Pozoruhodná fakta a statistika	358

Česká republika a Slovenská republika	358
Evropa a svět	370
4.3 Věcný a autorský rejstřík	375
Věcný rejstřík	375
Seznam autorů	377
4.4 Svět v roce 2001	383
Svět v roce 2001. Geopolitické přehledy a tabulky (Alois Matoušek)	383

„Ne láska ke svému národu, nýbrž šovinismus je nepřitelem národů a lidstva. Láska ke svému národu nevyžaduje nelásky k národu jinému. . . . Rozluštíte správně problém národní, jestliže pochopíme, že budeme tím více národní, čím více budeme lidštější. A naopak budeme lidštější, čím více budeme národnější. . . . Národové jsou přirozenými orgány člověčenstva.“

T. G. Masaryk

„Ve vnitřní politice pořádek, klid a úcta k právu, spravedlnost ke všem třídám a národnostem, vytrvalé úsilí o pokrok politický, sociální a hospodářský, šetření svobod politických a náboženských, v zahraniční politice pokračování v úsilí o mír v mezinárodní politice se všemi sousedy podporování Společností národů a příprava kolektivní bezpečnosti, to vše bylo a dosud je náš program.“

E. Beneš

Z projevu k diplomatickému sboru 21. 12. 1935

„Já sa prebijem, pretože sa prebiť chcem.“

M. R. Štefánik